

Szombath László: SZÁZ ÉVES AZ AKVARISZTIKA

[vc_row][vc_column][vc_column_text]

Száz év előtt indult útjára az akvarisztika és százötven év (1956!) előtt született Emil Adolf Rossmässler, az akvarisztika népszerűsítője. A kettős évforduló alkalmából Németország-szerte Rossmässler emlékünnepeket rendeztek.

Adolf Rossmässler arcképe (A Natur und Heimat nyomán)

Emil

Adolf Rossmässler 1806. március 3-án született. Természetszeretetét korán elhunyt apjától örökölte. Anyja papnak szánta, mivel a teológiai tanulmány a legkisebb költséggel járt.

Diákévei nagyon sanyarúak voltak. Tizenkilenc éves korában anyját is elvesztette és az egyetemre rokonai támogatásával került, mégpedig anyja kívánsága szerint a teológiára. Másodéves hallgató volt, amikor a tübingiai Weida-ba hívták, ahol egy magániskola vezetője lett. Munkája mellett növényeket, lepkéket, csigákat gyűjtött. Így került összeköttetésbe Reichenbach professzorral, akinek felszólítására 1830-ban, 24 éves korában, a tharandti erdő- és mezőgazdasági akadémia zoológiai professzora lett.

Itt kezdődött el tudományos munkássága. Természettudományok körében a népi kultúra iránt is sokat utazott. Korának kiváló tudósaival szoros kapcsolatban volt. Megjelent életének első nagy műve „Európa szárazföldi és édesvízi puhatestűinek ikonográfiája”. 18 éves tanári működésekor Rossmässler elismert kiváló természettudós volt.

1848-ban a nép szabadság utáni vágya Németországban is forradalomban tört ki. Rossmässler, mint demokratikus érzelmű ember, tanártársaival ellentétben az elsők között csatlakozott a forradalmi mozgalomhoz. Népszerűsége a tömegek előtt oly nagy volt, hogy képviselővé választották. A frankfurti parlament a hatalom megszerzésére kínáló alkalmat kihasználni sajnos nem tudta. A képviselők jó része félrehúzódt. A csonka parlament Stuttgartba költözött, ahol rövid idő után fegyveres erővel feloszlatták. Rossmässler Tharandtba tért vissza, ahol perbefogták. Bár el nem ítélték, professzori állásától megfosztották. Nehéz, küzdelmes évek következtek. Rossmässler sokat töprengett, azon, hogy a forradalom miért bukott el. Ennek fő okát a néptömegek abban a tudatlanságában látta, amelyben

az uralkodó körök a népet szándékosan tartották. Rossmässler céljával tűzte ki a nép között terjesztett tévhitek elleni küzdelmet és a néptömegek természettudományos felvilágosítását. Előadásokat tartott, amiket a munkások tömegesen hallgattak. Előadásai a biblia szellemével természetesen ellentétben voltak, ezért a papság Rossmässler működését nem jó szemmel nézte. Az egyház nyomására az állami szervek Rossmässlert Frankfurtból kiutasították, Stuttgartban előadásait betiltották, majd a rendőrség parancsára Mainz-ot is el kellett hagynia. Népszerűsítő munkájával a tudósok sem rokonszenveztek. Tudományos munkáját spanyolországi tanulmányútjával folytatta. Hazatérve népszerű tudományos közleményei révén elismert neve volt és a kiadók versengtek érte. 1856-tól 1862-ig négy könyve jelent meg, „A föld története”, „A víz”, „Az erdő” és az öreg Brehmmel közösen írt műve, „Az erdő állatai”. Különböző folyóiratok számára is sok közleményt írt. Írásait

Rossmässler A VÍZ c. munkájának címlapja

Tudomány

s egyesületeket alapított, részt vett a munkásmozgalmakban. Három ízben tartóztatták le, de politikai elveit fel nem adta, sem a nép felvilágosítását célzó tudományos munkásságának irányát meg nem változtatta. Hosszabb betegeskedés után, 1867. április 8-án 61 éves korában hunyt el. Sok gondja volt, sokat szenvedett, sokat dolgozott, de minden erejét az elnyomott nép javára és felvilágosítására fordította.

Az akvarisztikával foglalkozó első közleménye a „Gartenlaube” című folyóiratban „Der See im Glase” címmel 1856-ban jelent meg. Ezzel indult útjára a népszerű akvarisztika és ezért mondjuk az 1856. évet az akvarisztika születési évének.

Akváriumok Angliában már előbb is voltak, de csak tudományos célokat szolgáltak. Ward, majd Johnston jött rá a vízi állatok és növények egymáshoz való viszonyára. Később Warrington készített üveglapokból akváriumot. Az „akvárium” nevet Philipp Henri Grosse használta először, Rossmässler, amikor a kísérletekről tudomást szerzett, azonnal felismerte az akváriumnak, mint a tudományt népszerűsítő segédeszköznek rendkívüli

nagy fontosságát. A fentebb említett közleménye és a következő években megjelent könyve a „Süßwasser Aquarium” volt az akvarisztika megalapozója. Ezért nevezik Rossmässlert az akvarisztika atyjának. „Az akvárium a szoba derűs ékessége és egyben örökös élő forrása a szórakozva tanulásnak”, írja Rossmässler, aki főképp hazája természetrajzával akarta a néptömegeket megismertetni. Az akvarisztikának sok híve lett Németországban, majd később annak határain túl is. Ma már az egész világon elterjedt és az utóbbi évtizedekben a biológiai, a technikai és kémiai tudományok segítségével olyan színvonalon áll s az egész világon oly sokan foglalkoznak vele, hogy ezt talán Rossmässler maga sem gondolta volna.

A tudomány folyton előre halad. A régi dolgok feledésbe mennek. Száz év elmúltával Rossmässler könyveit, írásait már alig ismeri valaki. Újak, jobbak, korszerűbbek léptek a helyükbe, de az ő első közleménye volt az alap, a többi munkája pedig lépcsőfok az akvarisztika felfelé haladásában.

Valóra vált, ami Rossmässler sírjánál a lipcsei munkás önképzőkör búcsúztatója végén elhangzott:

„A mag, amit a német nép között tele marékkal hintett el, ki fog kelni, fejlődni fog és gazdag gyümölcsöt érlel majd. Áldott emléke élni fog közöttünk.”

[/vc_column_text]/[vc_column]/[vc_row]/[vc_row]/[vc_column]/[info_list_father
css=".vc_custom_1592318324739{padding: 10px !important;background-color: #f7f7f7 !important;border: 1px solid #b5b5b5 !important;border-radius: 10px !important;} "[info_list_son style="icon" size="50" titleclr="#000000" title_weight="bold" icon="fa fa-book" caption_url="" title="IRODALOM:" listclr="#bcbcbc" iconclr="#bababa"]**Friedel, K.:** Emil Adolf Rossmässler, der „Vater der Aquariumkunde - Aquarien und Terrarien. 2. évf. (1956.) 3. szám, 65. old. **Friedel, K. - Gilsenbach, R.:** Dass Rossmässler — Büchlein, Sachsenverlag, Dresden, 1956. **Gilsenbach, R.:** Hundert Jahre See

im Aquarien und Terrarien, 3. évf. (1956.) 6. szám, 161. old. **Rossmässler, E. A.:** Der See im Glase. (In: Aquarien und Terrarien Jahrbuch 1956. Urania Verlag, Leipzig — Jena, 25. old.)[/info_list_son]/[info_list_father]/[vc_column]/[vc_row]

KATEGÓRIÁK:

[Akvárium és Terrárium folyóirat, 1956, 1. szám, Anno..., Akvarista Lexikon](#)

KULCSSZAVAK:

[évforduló, Emil Adolf Rossmässler, Rossmässler, akvarisztika nagyjai](#)

Beküldte: gabrinus

Katalógusba került: 2020-06-16 16:53:12

Legutolsó frissítés: 2020-06-16 19:58:26

Katalógus ID: 10344

Oldal linkje:

<https://akvaristalexikon.hu/akvarista-lexikon/anno-regisegek/akvarium-es-terrarium-folyoirat/1956/1-szam-1956/rossmassler.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva